

1,000 Kr. Saa er der endvidere Ringning af 150 Kirkeflokker; det har jeg anslaaet til 40 Kr. aarlig til hver, det bliver 6,000 Kr. Endvidere er der Brændsel til 27 Skoler; men jeg har jo, som sagt, kun beregnet 24 Skoler à 70 Kr. pr. Stykke, det bliver 1,680 Kr.; Endvidere er der Høvejord til Andenlærere og Lærere enten in natura eller ogsaa i Penge efter Ministerens Bestemmelse efter Forhandling med Kommunalbestyrelsen; et Beløb, som ikke maa overstige 50 Kr. for hver. Jeg har anslaaet det til 25 Kr. for hver, det bliver 1,275 Kr. Det er disse faktiske Udgifter, som ville finde Sted, hvis Loven træder i Kraft, og det bliver alt i alt 61,855 Kr., som maa fradrages de 172,645 Kr., og den Rest, der bliver til Fordeling mellem de 223 bestaaende faste Lærere i Viborg Amt, vil altsaa være 110,790 Kr. i Stedet for som efter Regeringens Beregning 131,050 Kr.; det bliver altsaa kun 496 Kr. til hvert af de 223 Embeder i Stedet for de 680 Kr., som den ærede Ordfører beregnede det til. Den ærede Ordfører kan jo — det skal jeg indrømme — indvende lidt paa to Poster, nemlig angaaende min Beregning af Andenlærerembederne og af de ny Forstolelærerindeembeder; men paa den anden Side maa det ogsaa tages i Betragtning, at man i disse tyndt befolkede Egne paa flere Steder ikke vil kunne gaa til Forstolelærerinder, men paa sine Steder endogsaa maa tage en Enkelærer. Jeg henviser tillige til de Bemærkninger, jeg allerede har gjort om Beslængden og de geografiske Forhold som Helhed. Jeg tror ubetinget, at mine Beregninger ere langt nærmere ved Virkeligheden end den ærede Ordførers; derom er der efter min Overbevisning ingen Tvivl. — Det næste Spørgsmaal — og det er der ingen af os, der kan afgøre — er Spørgsmaalet om Kapitelstatsten. Det er Kapitelstatsten for 1895, der er lagt til Grund, men vi kunne gaa ud fra, at den ikke er normal, og at vi bør gøre Beregningen efter en højere Kapitelstatst. — Jeg kunde jo fortsætte med den ærede Ordfører paa samme Maade, hvad de andre Amter angaar, men jeg antager ikke, at Tinget har videre Interesse deri, i Særdeleshed da det nu er let for enhver enkelt, som vil benytte Regeringens Oplysninger, selv at udregne det. Jeg skal opløse, at den omhandlede Sum efter samme Beregning for Hjørring Amt vil blive 416 Kr. og for Aalborg Amt 458 Kr. Dette er den økonomiske Side af Sagen for Kommunerne. Jeg tror heller ikke, at det passer, naar den ærede Ordfører mente, at en stor Del af de

hjøllandste Kommuner vilde faa Penge i Lommen. Vi maa nemlig gaa ud fra, at Regeringen vil forlange 1100 Kr. som Minimumsløn paa alle Steder, hvor der er tilstrækkelig Penge dertil, og hvis det ster, vil det ganske vist blive Tilfældet med enkelte Kommuner; men i Virkeligheden bliver det vist ikke ret mange. Det er den ene Side af de Amter, som jeg fremtom med forleden Dag, at Loven vilde blive byrdesuld for de daarligst stillede Kommuner. Paa den anden Side tror jeg, at den, som jeg allerede har angivet, vil bringe Lettelser for Købstæderne og i Særdeleshed for Kjøbenhavn; men dette sidste skal jeg ikke komme ind paa at omtale, det kender man jo tilstrækkelig. Jeg har allerede i mit forrige Foredrag nævnt Aarhus Kommune. Tager man nu f. Eks. Slagelse Kommune, som efter de Vønningsfakter, den har i Ojeblikket, er en af de Byer, som vil faa den mellemlite Skala, ser det ogsaa ud til, at denne By vil faa en Lettelse i sine Udgifter. Den vil i de 2 første Aar vinde 50 Kr. om Aaret; de 3 næste Aar tabe 50 Kr. om Aaret, men de 5 næste Aar vil den igen vinde 100 Kr. aarlig paa hver Lærer, i de 5 paafølgende Aar 350 Kr. og i de 5 næste og saa fremdeles 500 Kr. aarlig. Disse Tal vil jeg bede det ærede Ting lægge Mærke til, thi efter min fulde Overbevisning er det netop denne Tendens i Lovforslaget, som har fremkaldt den Grundstemning i Befolkningen, der som en stille Magt virkede hemmende her i Tinget og i det hele gjorde, at Lovforslaget i Fjor ikke blev reddet. Det forekommer mig derfor — det er i alt Fald mit Syn paa Sagen — at det er fuldt berettiget at hævde, at det økonomiske Grundlag for Loven ikke er saa godt, som det burde være, og at det burde ændres i visse Retninger. — Da den ærede Ordfører ikke har omtalt mere af selve Lovforslaget, skal jeg heller ikke komme ind derpaa, thi jeg antager, at det vilde være unyttigt, men jeg haaber, at den ærede Ordførers og mine Udtalelser maa give Anledning til, at man haade i det andet Ting og i dette Ting, naar Sagen vender tilbage til os igen, vil undersøge denne Sag tilstrækkelig grundigt. Jeg tror ikke, den er det nu, og i alle Tilfælde gør denne Tendens i Forslaget det efter min Mening mindre tiltalende for os Landboere at stemme for Lovforslaget, hvor gerne vi end vilde det.

Svend Høgsbro: Der er mellem det foreliggende Lovforslag og det Forslag, som vi vedtog i Fjor om det samme Emne saavel ved 3dje som ved eneste Behandling,